

**WOJEWÓDZKI KONKURS WIEDZY
O BIEBRZAŃSKIM PARKU NARODOWYM
XXI Edycja, Osowiec-Twierdza, 15 czerwca 2015 r.**

Numer:

Ilość zdobytych punktów:

Uważnie przeczytaj wszystkie pytania, zaznacz prawidłową odpowiedź kółkiem (zawsze tylko jedna odpowiedź jest prawidłowa), uzupełnij brakujące wyrazy lub wstaw obok zdań w odpowiednie miejsce literkę P jeżeli zdanie jest prawdziwe albo literkę F jeżeli zdanie jest fałszywe.

1. Profesor Adam Pałczyński – orędownik powstania Biebrzańskiego Parku Narodowego z wykształcenia był:

(1 pkt)

- a) botanikiem, torfoznawcą;
- b) ornitologiem;
- c) zoologiem kręgowców, wybitnym znawcą łosi.

2. Określ, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wpisz w okienka literę **P** (prawda) lub **F** (fałsz).

(4 pkt)

- a) Biebrzański Park Narodowy można zwiedzać przez całą dobę.
- b) W Biebrzańskim Parku Narodowym, turysta powinien poruszać się jedynie po wyznaczonych szlakach, a grupy powyżej 7 osób pod opieką osoby posiadającej zezwolenie dyrektora BbPN na wykonywanie usług przewodnickich.
- c) Liczebność grupy turystów zwiedzających Park pod opieką osoby posiadającej zezwolenie dyrektora BbPN na wykonywanie usług przewodnickich może liczyć do 30 osób.
- d) Od 1 stycznia do 30 czerwca spływ kajakowy rzeką Biebrzą na odcinku Osowiec-Twierdza – Brzostowo jest dozwolony wyłącznie za zezwoleniem dyrektora Parku.

3. Czy obecnie można w Biebrzy łowić suma:

(1pkt)

- a) tak, ale tylko w dozwolonych miejscach, po okazaniu ważnej licencji na połów ryb;
- b) tak, ale tylko w dozwolonych miejscach, po okazaniu ważnej licencji na połów ryb; z zaznaczeniem, że okazy ważące do 10 kg wypuszcza się na wolność;
- c) nie, w latach 2015 – 2017 sum objęty został okresem ochronnym w BbPN;
- d) nie, sum według Polskiej Czerwonej Księgi jest gatunkiem zagrożonym oraz objętym ochroną.

4. Podaj nazwy (rodzajowe) i podpisz rysunki przedstawiające cztery najbardziej kolorowe ptaki występujące w dolinie Biebrzy.

(4 pkt)

.....

.....

.....

.....

5. Rzęsorek rzeczek to:

(2 pkt)

- a) mały gryzoń zamieszkujący wilgotne biotopy, który potrafi spacerować po dnie zbiorników wodnych;
- b) mały jadowity gryzoń, który potrafi spacerować po dnie zbiorników wodnych;
- c) jadowity ssak owadożerny zamieszkujący wilgotne biotopy.

6. Kto spośród naszych sławnych noblistów spędził jako gimnazjalista wakacje w dworze na Kępie Gielczyńskiej (położonej w widłach Biebrzy i Narwi)?

(1 pkt)

- a) Henryk Sienkiewicz;
- b) Władysław Reymont;
- c) Maria Skłodowska-Curie.

7. Pierwszego czerwca nocleg na polu namiotowym na Białym Gradzie:

(2 pkt)

- a) jest możliwy po uiszczeniu stosownej opłaty;
- b) nie jest możliwy;
- c) jest możliwy po uiszczeniu stosownej opłaty, grupa powyżej 7 osób musi być pod opieką osoby posiadającej zezwolenie dyrektora BbPN na wykonywanie usług przewodnickich;
- d) jest możliwy po uiszczeniu stosownej opłaty ale tylko na jedną noc.

8. W 2014 roku podczas konkursu na pierwszą „Biebrzańską Miss” wybieraliśmy:

(1 pkt)

- a) najpiękniejszą ogłowioną wierzbę;
- b) najpiękniejszą rabatę kwiatową w przydomowym ogródku;
- c) najpiękniejszą aleję drzew;
- d) najpiękniejszą łąkę.

9. Określ, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wpisz w okienka: **P** (prawda) lub **F** (fałsz).

(4 pkt)

- a) Sum jest gatunkiem ciepłolubnym, dlatego rozmnaża się w miesiącach maj – czerwiec, kiedy woda w rzece osiąga temperaturę 18 stopni Celsjusza.
- b) Dwu-trzyletnie sumy odżywiają się wylęgiem innych ryb, także swoim (kanibalizm);
- c) W związku z faktem, że sum ma wąski przelyk, to większe ryby atakuje bardzo rzadko;
- d) Sum jest rybą o aktywności dziennej, a noc spędza odpoczywając przy dnie często w głębokich jamach.

10. Populacja bociana białego w Polsce:

(1 pkt)

- a) w ostatnim dziesięcioleciu zmniejszyła się o 15-20%;
- b) jest stabilna;
- c) w ostatnim dziesięcioleciu zwiększyła się o 5%.

11. Czym zajmowali się oryle nad Biebrzą?

(1 pkt)

- a) rzecznym spławianiem drewna za pomocą specjalnie skonstruowanych do tego celu tratw;
- b) zawodowym i odpłatnym koszeniem biebrzańskich łąk;
- c) wydobywaniem i suszeniem torfu, który później był wykorzystywany do palenia w piecu.

12. Dopasuj zwierzę do odgłosu wydawanego przez to zwierzę. W brakujące (wykropkowane) pole wpisz odpowiednią cyfrę.

(4 pkt)

a) łoś		1. klangor
b) sarna		2. stękanie
c) żuraw		3. szczekanie
d) cietrzew		4. bulgotanie

13. Trzy gatunki roślin przedstawione na obrazkach wspólnie występują w:

(2 pkt)

- a) borach;
- b) grądach;
- c) olsach;
- d) brzezinach.

14. Niecierpek drobnokwiatowy, barszcz Sosnowskiego, słonecznik bulwiasty to gatunki:

(1 pkt)

- a) wybitnie miododajne oraz ozdobne;
- b) lecznicze oraz stosowane w przemyśle kosmetycznym;
- c) inwazyjne.

15. Metoda batikowa, to technika, którą stosuje się do:

(1 pkt)

- a) zdobienia wielkanocnych jaj;
- b) plecienia koszy wiklinowych;
- c) wyszywania detali na lnianych obrusach i serwetkach.

16. Obecne gatunki inwazyjne charakteryzujące się czarnym ubarwieniem wokół oczu – tzw. maską to:

(1 pkt)

- a) gąsiorek i szop pracz;
- b) szop pracz i jenot;
- c) srokosz i norka amerykańska.

17. W którym basenie doliny Biebrzy znajdują się podane miejsca. W wykropkowane miejsce wpisz odpowiednią cyfrę. **(3 pkt)**

a) Piekielne Wrota, Kapli Dołek, Dział Grabowskiego		1. Basen Środkowy;
b) Kopciowe, Wielki Grąd, Kobielne		2. Basen Górny;
c) Trzyrzeczki, Błota Biebrzańskie, Dzikowina		3. Basen Dolny.

18. Które zdanie jest prawdziwe?

(2 pkt)

- a) amplexus (z języka łacińskiego „uścisk”), to odruch płciowy, tzw. uścisk godowy występujący u płazów bezogonowych;
- b) samce żab trawnych podczas okresu godowego na całym ciele zmieniają swoją barwę z brązowej na niebieską;
- c) coroczna wiosenna akcja ochrony płazów prowadzona w BbPN polega na pogłębianiu stawów, w których odbywają się gody żab trawnych i moczarowych.

19. Bezogonowy płaz, który charakteryzuje się pionową żrenicą oraz aktywnością nocną to:

(1 pkt)

- a) traszka grzebieniasta;
- b) grzebiuszka;
- c) ropucha paskówka.

20. Krzyż „Wawra” stojący na Grzędach, kilkaset metrów od leśniczówki upamiętnia wydarzenia historyczne związane:

(1 pkt)

- a) z bitwą partyzancką na Czerwonym Bagnie w 1944 r.;
- b) z uroczystym pochówkiem generała Wiktora Konopki „Groma”;
- c) z działalnością powstańców styczniowych z 1863 r.

21. Jak nazywa się (podaj **pełną** nazwę) fort położony w najbliższym sąsiedztwie ścieżki edukacyjnej „Kładka” (ścieżka edukacyjna TOE – znaki zielone)?

(1 pkt)

numer nazwa

22. Dla jakich rzadkich gatunków motyli dolina Biebrzy jest najważniejszą ostoją w Polsce? Wybierz poprawny zestaw.

(1 pkt)

- a) niepylak mnemozyna, wstęgówka karmazynka;
- b) niepylak mnemozyna, wstęgówka bagienka;
- c) niepylak apollo, wstęgówka bagienka.

23. Bobry mieszkają:

(1 pkt)

- a) tylko w żeremiach;
- b) w norach i tamach;
- c) w żeremiach i norach;
- d) w tamach i żeremiach.

24. Wybierz prawidłowy zestaw ryb występujących w Biebrzy:

(1 pkt)

- a) różanka, okoń, szczupak, sum;
- b) łosoś, karp, ukleja, jaź;
- c) jesiotr, miętus, płoć, sum.

25. Wpisz w odpowiednie (wykropkowane) miejsca literę dopasowując ogon do jego właściciela.

Odpowiedz na pytanie umieszczone na dole obrazka, na żółtym pasku.

(5 pkt)

Ratunku! Gdzie mój ogon?

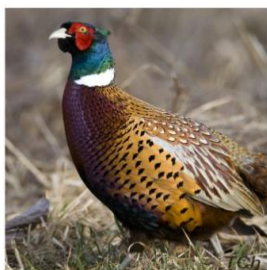
Dopasuj ogony do ich właścicieli.

głuszczyk -

kuropatwa -

bażant -

cietrzew -

A

B

C

D

Który z powyższych kuraków nie jest naszym gatunkiem rodzimym?

Odpowiedź:

1. a 1 pkt
2. a – F 1 pkt
b – P 1 pkt
c – F 1 pkt
d – P 1 pkt
3. c 1 pkt
4. zimorodek
podróżniczek
wilga
dudek 4 pkt (po jednym)
5. c 2 pkt
6. c 1 pkt
7. b 2 pkt
8. c 1 pkt
9. a – P 1 pkt
b – P 1 pkt
c – P 1 pkt
d – F 1 pkt
10. a 1 pkt
11. a 1 pkt
12. a – 2 1 pkt
b – 3 1 pkt
c – 1 1 pkt
d – 4 1 pkt
13. c 2 pkt
14. c 1 pkt
15. a 1 pkt
16. b 1 pkt
17. a – 1 1 pkt
b – 3 1 pkt
c – 2 1 pkt
18. a 2 pkt
19. b 1 pkt
20. c 1 pkt
21. II Zarzeczny 1 pkt
22. b 1 pkt
23. c 1 pkt
24. a 1 pkt
25. głuszec – D 1 pkt (*razem 5 pkt*)
kuropatwa – C 1 pkt
bażant – A 1 pkt
cietrzew – B 1 pkt
Odpowiedź: bażant 1 pkt